

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге преплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

у *Управи вароши Београда:*

за члана прве класе Димитрија Мијаиловића, члана друге класе те управе;

за члана друге класе Станоја Белића, начелника прве класе среза врачарског, — по потреби службе;

за члана друге класе Драгољуба Милојевића, начелника друге класе среза параћинског;

за вршиоца дужности члана у рангу начелника средњег треће класе, Марка Новаковића, писара прве класе Министарства финансија, и

за секретара треће класе Димитрија Грудића, вршиоца дужности члана те Управе, у рангу начелника средњег треће класе, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 162. закона о уређењу округа и срезова, поставити:

за начелника прве класе среза прокупачког Јована Ђ. Јовановића, начелника друге класе тога среза;

за начелника прве класе среза тимочког Станка Милошевића, начелника друге класе тога среза;

за начелника прве класе среза рађевског Љубомира Станковића, секретара друге класе начелства округа ваљевског;

за начелника прве класе среза азбуквачког Севера Милутиновића, секретара друге класе начелства округа моравског;

за начелника друге класе среза грочанског Милана Бранковића, начелника треће класе среза моравичког;

за начелника друге класе среза ваљевског Чедомира Перића, начелника треће класе среза тамнавског;

за начелника друге класе среза рамског Димитрија Ђорђевића, начелника треће класе среза сврљичког;

за начелника друге класе среза брзопаланачког Лазара Нешића, начелника треће класе среза студеничког;

за начелника друге класе среза власотиначког Јована Леовца, начелника треће класе тога среза;

за начелника друге класе среза нишавског Михаила Мијовића, начелника треће класе тога среза;

за начелника друге класе среза љубићског Михаила Протића, начелника треће класе тога среза;

за начелника друге класе среза ариљског Милана Анђелковића, начелника треће класе тога среза;

за секретара друге класе начелства округа београдског Војслава Лукића, комесара пиротске железничке полиције, у рангу начелника средњег треће класе;

за секретара друге класе начелства округа пиротског Косту Туцаковића, вршиоца дужности члана управе вароши Београда, у рангу начелника средњег треће класе;

за секретара друге класе начелства округа крајинског Душана Николића, секретара треће класе управе вароши Београда;

за секретара друге класе начелства округа ужичког Живојина Белопазлића, начелника треће класе среза пожешког;

за секретара друге класе начелства округа нишког Косту Катића, секретара треће класе тога начелства;

за комесара топчидерске полиције, у рангу секретара начелства друге класе, Симу Обреновића, комесара те полиције.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника прве класе среза бањског Ђорђа Димитријевића, порезника прве класе београдског пореског одељења;

за начелника прве класе среза врачарског Антонија Вилдовића, члана друге класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза голубачког Вељка Рамадановића, начелника исте класе среза рамског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза пожешког Живка Константиновића, начелника исте класе среза колубарског, округа ваљевског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза јабланичког Косту Богдановића, начелника исте класе среза брзопаланачког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза студеничког Косту Стојановића, начелника исте класе среза моравског, округа пожаревачког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Душана Богдановића, начелника средњег у пензији;

за начелника треће класе среза моравичког Ђорђа Илића, начелника средњег у пензији;

за начелника треће класе среза параћинског Живка Живковића, секретара исте класе начелства округа рудничког, — по молби;

за начелника треће класе среза космајског Николу Обрадовића, полицијског писара прве класе среза лесковачког;

за начелника треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Петра Миленковића, полицијског писара прве класе среза прокупачког;

за начелника треће класе среза сврљичког Мирка Дунића, полицијског писара прве класе среза бољевачког;

за начелника треће класе среза тамнавског Милана Јанковића, полицијског писара прве класе среза крајинског, и

за начелника треће класе среза хомољског Живка Николића, писара прве класе Управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

у Министарству Унутрашњих Дела:

за писаре четврте класе: Драгољуба Петаковића, пређашњег полициског писара;

Жарка Миловановића, правника, практиканта начелства округа београдског, и Јеврема Протића, правника, практиканта министарства финансија.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара прве класе начелства округа ваљевског Димитрија Жујовића, начелника прве класе среза грочанског, са платом коју је и досад имао;

за секретара треће класе начелства округа рудничког Светислава Јеличића, начелника треће класе среза хомољског, — по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа моравског Ђорђа Матића, начелника треће класе среза азбуковачког, — по потреби службе;

за комесара железничке полиције у Пироту, у рангу начелника средњег треће класе, Богољуба Вучићевића, секретара исте класе начелства округа пиротског, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Витомир Васић, начелник друге класе среза ваљевског;

д-р Јанићије Јовановић, секретар друге класе начелства округа крајинског, и

Стеван Каначки, начелник треће класе среза јабланичког, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, ставе у стање покоја с пенсијом која им припада према годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Манојлу Мрвићу, секретару треће класе начелства округа ужичког, и

Петру Павловићу, полициском писару треће класе среза мачванског, уваже оставке које су поднели на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Ђорђе Ст. Костић, полициски писар прве класе среза моравског, округа пожаревачког;

Душан Јанковић, полициски писар прве класе среза хомољског;

Радомир Васиљевић, полициски писар прве класе среза косаничког;

Стеван Васић, полициски писар прве класе среза трстеничког;

Милован Радотић, полициски писар друге класе среза млавског;

Витомир Максимовић, полициски писар друге класе среза добричког;

Милан Јанковић, полициски писар треће класе среза црногорског;

Живојин Петронијевић, полициски писар треће класе среза качерског;

Војислав Николић, полициски писар треће класе среза грузанског, и

Живота Р. Спасојевић, полициски писар треће класе среза лепеничког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полициског писара прве класе среза врачарског Младена Банића, полициског писара исте класе среза беличког;

за полициског писара прве класе среза прокупачког Живојина Степановића, полициског писара исте класе среза бањског;

за полициског писара друге класе начелства округа крагујевачког Предрага Обр-кнежевића, полициског писара исте класе управе вароши Београда;

за полициског писара друге класе начелства округа чачанског Перишу Бешевића, полициског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског;

за полициског писара друге класе среза беличког Аксентија Ристића, полициског писара исте класе среза пожешког;

за полициског писара друге класе среза трнавског Сретена Трифковића, полициског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског;

за полициског писара друге класе среза пожешког Аврама Тодоровића, полициског писара исте класе среза беличког;

за полициског писара друге класе среза качерског Мирка Гавриловића, полициског писара исте класе начелства округа ужичког;

за полициског писара друге класе среза поречког Мијаила Штуловића, полициског писара исте класе среза посавског, округа ваљевског;

за полициског писара друге класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Светислава П. Катића, полициског писара исте класе среза колубарског округа ваљевског;

за полициског писара треће класе начелства округа пиротског Светозара Димитријевића, полициског писара исте класе среза пчињског;

за полициског писара треће класе начелства округа подринског Филипа Незића, полициског писара исте класе среза посавског, округа београдског;

за полициског писара треће класе среза јасеничког, округа смедеревског; Спиру Коцића, полициског писара исте класе среза сврљишког;

за полициског писара треће класе среза беличког Драгутина Стевановића, полициског писара исте класе среза моравичког;

за полициског писара треће класе среза косаничког Љубомира Абдулића, полициског писара исте класе среза ражанског;

за полициског писара треће класе среза ужичког Милорада Жеравичића, полициског писара исте класе среза моравичког;

за полициског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Драгослава Костића, полициског писара исте класе начелства округа подринског;

за полициског писара треће класе среза јасеничког, округа смедеревског, Љубомира Богавца, полициског писара исте класе начелства округа чачанског;

за полициског писара треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Миливоја Поповића, полициског писара исте класе начелства округа рудничког;

за полициског писара треће класе среза рачанског Миливоја Милосављевића, полициског писара исте класе среза косаничког;

за полициског писара треће класе среза косаничког Николу А. Радловића, полициског писара исте класе среза рачанског;

за полициског писара треће класе среза млавског Владимира Јовановића, полициског писара исте класе начелства округа пожаревачког, — све по потреби службе;

за полициског писара треће класе начелства округа ужичког Боривоја Бековића, полициског писара исте класе среза поречког, по потреби службе но без права на накнаду путних и селидбених трошкова.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полициског писара прве класе начелства округа крајинског Светислава Пелића, полициског писара исте класе начелства округа смедеревског, — по молби;

за полициског писара прве класе среза грочанског Мијаила Ђорђевића, пређашњег порезника;

за полициског писара прве класе среза крајинског Сретена Брзака, пређашњег полициског писара;

за полициског писара прве класе среза поречког Божидара Ристића, писара прве

класе Министарства грађевина, по пристанку;

за полициског писара прве класе среза сврљишког Ђорђа Целивановића, учитеља изворског;

за полициског писара прве класе среза ражањског Глишу Ђукића, среског писара у пензији;

за полициског писара друге класе среза трстеничког Душана Урошевића, порезника крушевачког пореског одељења;

за полициског писара друге класе среза бољевачког Симу М. Николића, полициског писара исте класе среза мачванског, — по молби;

за полициског писара друге класе Управе вароши Београда Драгомира Савића, писара четврте класе Министарства унутрашњих дела;

за полициског писара друге класе среза бањског Милована Тадића, полициског писара исте класе среза трнавског, — по молби;

за полициског писара друге класе среза посавског, округа ваљевског, Васу Поповића, полициског писара у пензији;

за полициског писара друге класе среза лепеничког Николу Милосављевића, полициског писара исте класе среза јасеничког, округа крагујевачког, — по молби;

за полициске писаре треће класе Управе вароши Београда: Ристу Кузмановића, полициског писара исте класе начелства округа крајинског, — по молби, и

Светолика М. Кнежевића, практиканта Министарства унутрашњих дела;

за полициског писара треће класе начелства округа смедеревског Божидара П. Божовића, писара исте класе среза деспотовачког, — по молби;

за полициског писара треће класе начелства округа београдског Живка Стојковића, полициског писара исте класе среза грочанског, — по молби;

за полициског писара треће класе начелства округа топличког Милутина Томића, практиканта среза левачког;

за полициског писара треће класе начелства округа тимочког Божидара Ивковића, пређашњег цариника;

за полициског писара треће класе начелства округа пожаревачког Милана Глигоријевића, полициског писара исте класе среза млавског, — по молби;

за полициског писара треће класе среза посавског, округа ваљевског, Мијаила Алексића, пређашњег полициског писара;

за полициског писара треће класе среза ресавског Владимира Тасића, пређашњег практиканта;

за полициског писара треће класе среза драгачевског Стевана Здравковића, практиканта алексиначког првостепеног суда;

за полициског писара треће класе среза прокупачког Божидара Голубовића, практиканта среза беличког;

за полициског писара треће класе среза лесковачког Радоја Чобељића, полициског писара исте класе среза подунавског, — по молби;

за полициског писара треће класе среза деспотовачког Васу Поповића, практиканта среза ресавског;

за полициске писаре треће класе среза мачванског: Милована Радојевића, полициског писара исте класе среза трнавског, — по молби; и

Рајка Симића, правника, практиканта Управе вароши Београда;

за полициског писара треће класе среза добричког Миладина Радојичића, пређашњег судског практиканта;

за полициског писара треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Милутина Милића, практиканта Управе вароши Београда;

за полициског писара треће класе среза црногорског Владимира Обреновића, пореског помоћника;

за полициског писара треће класе среза подунавског Војислава П. Кузмановића, полициског писара исте класе среза поречког — по молби;

за полициског писара треће класе среза нишавског Стојчу Поповића, пређашњег полициског писара;

за полициског писара треће класе среза пчињског Мијаила Т. Кичића, полициског писара исте класе начелства округа пиротског, — по молби;

за полициског писара треће класе среза лужничког Милутина Д. Поповића, полициског писара исте класе среза златиборског, — по молби;

за полициског писара треће класе среза темнишког Јована Којадиновића, деловођу општине лоћичке, у срезу беличком;

за полициског писара прве класе среза хомољског Ђорђа Атића, пређашњег полициског писара.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза зајечарског Др. Властимира Јанковића, лекара среза бољевачког, по молби и пристанку;

за лекара среза бољевачког Др. Николу Ристића, лекара среза брзопаланачког, по молби;

за лекара среза расинског Др. Стевана Вишека, лекара среза трстеничког, по молби;

за лекара среза трстеничког Др. Милутина Јанковића, лекара среза жупског, по молби;

за лекара среза таковског и качерског Др. Војислава В. Михајловића, лекара среза љубишког, по молби;

за лекара среза љубишког Др. Неду Нешковића, лекара среза драгачевског, по потреби службе;

за лекара среза копаоничког и жупског Др. Александра Јов. Протића, лекара среза копаоничког, по потреби службе;

за лекара среза златиборског Др. Живка Михајловића, лекара среза расинског, по потреби службе без права на накнаду путних и селдбених трошкова;

за лекара среза моравског, округа нишког, Др. Петра Ђукића, бившег лекара општине шабачке;

за лекара среза прокупачког Др. Алексу Савића, бившег среског лекара;

за лекара среза аријског Стојана И. Стаменковића, бив. среског лекара; и

за лекара среза рађевског Др. Војислава Миловановића, свршеног доктора целокупног лекарства.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 15. септембра 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, одобрено је решење Државног Савета, од 7. септембра ове год. Бр. 5531, које гласи:

„Одобрава се Министру унутрашњих дела издатак у 5494·86 динара, учињен у границама буџетом одобреног кредита на оправке и доправке крагујевачке окружне болнице, по указу СБр. 7314 од 4. јула ове године, на терет партије ванредних расхода Министарства унутрашњих дела, за санитарско одељење, позиције бр. 4. буџета за ову 1907. годину, одређене на оправке и доправке постојећих болничких зграда.“

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 14. септембра 1907. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

Настаје питање: како стоји с општинском власти, кметовима? Могу ли и они вршити увиђај или не? Како је општински суд надлежан да извиђа и суди иступе, то су кметови, ислеђујући иступе, позвани да врше и увиђај. Код извиђања злочина и преступа, међутим, општинска се власт јавља само

као помоћни орган иследников. Улога кметова и овде по § 20 крив. пост. у главном је јесте, да извести надлежног иследника, чим сазнају за какво извршено кривично дело, а ако то дело оставља за собом и трагове, које треба видети, онда је њихова дужност, да предузму све, да се тај траг сачува и то у непромењеном стању, да би га иследник могао видети.

Али у неким случајевима, изузетно, и кметови, као помоћни органи, могу предузети увиђај. Ти случајеви наступају онда, кад у месту, у коме се налази предмет увиђаја, нема иследне власти, или нарочито кад је место иследне власти толико удаљено од места на коме треба учинити увиђај, да

је одлагање увиђаја скопчано с опасношћу, да се касније не може више никако ни предузети. Тако н. пр. ако треба видети трагове крви у снегу, стопе или што друго, што брзо ишчезава или се квари, онда је општинска власт дужна сама одмах да учини увиђај не чекајући иследника. Ово се јасно види из § 20, који кметовима налаже, да, кад у месту нема иследника, предузму „истраживати“, докле иследник не дође, у које истраживање, разуме се, улази и вршење увиђаја, кад је с одлагањем скопчана опасност. Протоко таквог увиђаја истина не може у поступку да послужи нити да се узме као доказ, али ипак за то он није без икакве доказне вредности. Тај протоко може вредети онолико исто, колико вреди и свака друга вансудска исправа, која у себи садржи сведоџбу сведока. Овакав увиђај може још и више вредети, ако се кметови, који су га извршили, позову и испитају као сведоци који су својим чулима опазили извесне чињенице, и њихове ће се сведоџбе оцењивати по свима правилима о сведоџбама. Ово треба увек учинити кадгод се доцније увиђај не може поновити.

III. Из дефиниције увиђаја види се, да увиђај није свако чулно опажање иследника или судије, већ само оно опажање које иследник предузме у форми, коју је закон прописао. Према томе, да би увиђај могао послужити као доказ, законодавац је прописао форму које се иследник мора придржавати. Законодавац је поставио правила о поступку код увиђаја само у генералној истрази. Ово је објашњиво кад се зна, да је увиђај радња, која се по правилу мора предузети у генералној истрази, јер трагови, које кривична дела за собом остављају, најчешће су пролазне природе, и ако би се чекало до главног претреса, да се тек тамо учини увиђај, у највише случајева се он тада не би могао ни предузети.

Правила, којих се иследник мора придржавати при вршењу увиђаја, у главноме су ова:

1. Увиђај, као једна од најважнијих иследничких радња, којом се може потпуно да утврди истинитост какве чињенице или каквог односа, мора се на првом месту, предузети у оној истој форми у којој се предузимају и све остале радње у генералној истрази. Из овога као неопходно излази, да, сем надлежног иследника, предузимању увиђаја мора бити присутан и деловођа (§ 52 крив. пост.). Дужност је деловође, да води протоко и да у њега унесе све што је приликом увиђаја примећено, и да тај протоко заједно с иследником овери. Из овога се, међутим, никако не може извести, да је деловођа сасвим споредна личност, која има, да послужи као машина за писање. Не, на против. Деловођа, потписујући протоко увиђаја, прима и сву одговорност за садржај његов као год и иследник; стога он има не само права већ и дужност, да учествује т. ј. да и сам онажа приликом вршења увиђаја. Деловођа, према томе, не мора унети у протоко оно, што се приликом увиђаја није приметило, а ако иследник то нарочито тражи, онда деловођа има у протоколу то нарочито да констатује, пошто је поступио по наредби иследника. Увиђај, дакле, који би извршио само иследник без деловође не би имао никакве вредности, нити би се протоко таквог увиђаја могао употребити као доказ.

Од практичне је вредности овде питање: ко може бити деловођа? Одговор на ово питање даје § 52 крив. пост., у коме се каже да ће сваки протоко потписивати иследник „са писаром“; дакле, деловођа има да буде писар, и то писар срески, писар начелства, писар Управе Града Београда, ако је иследник полицијска власт, а писар судски, ако је иследник судија првостепеног суда. Но ово правило не треба разумети апсо-

лутно, т. ј. да само писар полицијски или судски мора бити деловођа и нико више. Ако би се тако разумело, онда би се често много морало издангубити и изгубити само стога, што писар треба да буде деловођа. Стога, у изузетним случајевима, кад увиђај треба што пре извршити, а иследник нема у томе тренутку ни једног свог писара, или ако би други послови трпели са одласком и иследника и писара, онда за деловођу треба узети и које друго лице. Туђински законодавци предвиђају овакве случајеве. Тако н. пр. немачки крив. пост. у § 185 допушта иследнику, да у случајевима, који не трпе одлагања, за деловођу узме и које друго лице, које он само има да закуне. Наш законодавац, истина, не предвиђа овакве случајеве, али их и не забрањује, те стога и у нас иследник, и у таквим изузетним случајевима, треба за деловођу да узме које друго лице. У осталом ово је у нашој пракси овако и усвојено и то на основу расписа министра правде од 29. маја 1867. Бр. 2107, који гласи: „У § 52 закона о поступку судском у кривичним делима, истина стоји, да ће исељовање код полицијских власти потписивати исељовац са писаром, но под том речи *писар* не може се разумети, да мора баш бити указни чиновник, него је довољно, да ту буде као деловођа и какво друго писмено лице између званичника, па макар то био практикант или писар општински, учитељ или друго лице званично, које одреди полицијска исељујућа власт да потпомаже исељовача“.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

О ОДГОВОРНОСТИ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ.

(НАСТАВАК)

Дужност је сваког уредног и паметног човека, да се и сам извести о способностима онога, који се за стручњака издаје. Ко то пропусти учинити, крив је што је посао дао у нестручне руке. Отуда онда наређење § 802. друга тачка. Буде ли тај случај, онда оштећени мора и сам један део штете да поднесе због своје кривице. Накнада штете одмериће се у овом случају с обзиром на § 805.: „Ако би што кривице и онога било, који је оштећен, онда ће сразмерно накнада и на њега пасти“. Колико ће та накнада, која му се дакле неће досудити, изнети, одредиће се према томе, да ли се он лакше или теже могао о неспособности „стручњака“ извести. Што се тиче терета доказивања тужени, кад се позива на то, да је оштећени знао за неспособност туженога, има ту околност да докаже, ако хоће да се тражена накнада смањи према § 805. грађ. законика. —

И § 803. грађан. законика предвиђа нарочиту врсту одговорности при *уговорним односима*. Овај § 803. (аустр. § 1300) гласи: „Вештаци, од којих би се за награду савет искао у послу, који у њихов круг спада, па би такав дали, да би штету служио, одговараће за рђав савет“. По овоме законском пропису, дакле, може се тражити накнада од вештака, који би дали савет или упуство коме из круга своје вештине (лекарства, апотекарства, правних знања и т. д.), па би онај, који *по томе савету* поступи, услед тога претрпео штету. Из нашега § 803. не види се јасно, да ли саветодавац одговара за штету само онда, ако је рђав савет дао из зле намере или небрежења (великог и обичног), или се може накнада од њега тражити и онда, кад му се ни обично небрежење не може у кривицу писати. Али како често код вештака давање савета чини главни део њихове стручне делатности (на пр.

код лекара, адвоката), па је онда и за оваке случајеве ме-
родаван пропис § 802. грађ. зак., по коме стручњаци *строжије*
одговарају, дакле за сву штету, изузимајући ону, која је
вишом силом постала. Према томе вештак је одговоран, ако
му се и најмања непажња у давању савета може у кривицу
уписати. Наравно да се при одређивању ове непажње ваља
ставити на гледиште: каква се пажња може очекивати од ва-
љаног и савесног вештака дотичне струке.

Да би се од вештака могла тражити накнада за дати
рђав савет, потребно је по § 803. а) да му је за изискани савет
награда дата или у обвезној форми обећана и б) да је он дао
савет из струке, у којој се као стручњак (вештак) сматра.
Према овоме по нашем закону не одговара онај саветник,
који без награде да коме рђав савет. Али ако неко из *зле*
намере да коме рђав савет, па макар и не тражио за то на-
граду, онда он за то одговара, али само онда, ако примаоцу
савета није било могуће контролисати исправност датог
му савета.²²⁾

3. Да ли се оштећење приказује као деликат или као
повреда некога, између оштећенога и штетника већ посто-
јећег, дуговинскога односа, од важности је и за питање о
терету доказивања кривице. Ко има да докаже да је штета
кривицом штетника наступила? Правило је, да онај, који
накнаду штете од извеснога лица на основу *деликта* тражи,
докаже, да је дотично лице својом кривицом штету проузро-
ковало. Оштећени као тужилац мора за своје потраживање
накнаде штете да докаже збића на којима своје право оснива
(§ 173. грађ. суд. пост.), а та збића или факта јесу радња
или нерадња штетникова, услед које је штета настала. До-
каже ли оштећени, да је тужени извесну радњу или нерадњу
учинио, услед које је штета настала, и стоји ли факат, да
је тужени лице које мора одговарати за своје поступке по

²²⁾ Из упоређења нашег § 803. са § 1300. аустријског законика види се
да друга тачка овога законика (која гласи „Осим овога случаја саветник од-
говара само за штету, коју је са знањем давањем савета проузроковао) није
у наш законик унесена. Према томе може бити спорно да ли ће саветник без
награде одговарати, ако са знањем да рђав савет.

прописима објективног права (да је дакле душевно здраво,
да је навршило 7 година живота), онда се *претпоставља* да
има *кривице* до туженога, што је радњу или нерадњу пре-
дузео. Узима се, дакле, да је он исту намерно или из небреж-
љивости предузео. Ова је претпоставка нужна за то, што је
често тужиоцу врло тешко доказати, да је предузета штетна
радња или нерадња баш последица бар небрежљивости штет-
ника. Јер воља је нешто невидљиво, и кад би се од оште-
ћенога тражило, да и у случају деликта докаже, да у кон-
кретном случају има бар небрежљивости проузроковача штете
онда би често његово право на накнаду штете остало нео-
стварљиво. Тога ради и прописује § 1296. аустријског грађ.
зак. да „у сумњи важи претпоставка да је штета постала без
кривице другог“. А за тим § 1297.: „Али се претпоставља
и то, да је сваки разуман човек способан да буде у толиком
степену марљив и пажљив, у колико то људи обичних спо-
собности могу да постигну. Ко у радњама, из којих потиче
оштећење туђих права, пропусти бити у овоме степену марљив
и пажљив, крив је због немара“. Али ова је претпоставка
оборива. Ако дакле, тужени држи, да му се ни обичан немар,
обична непажња (*culpa levis*) при предузимању штетне радње
не може пребацити, ако он утврди, да је, вршећи радњу која
је штету причинила, употребио у циљу избегавања штете
пажњу, која се од људи обичних способности може захтевати
у њиховим поступцима, онда он тиме доказује, да до њега
нема кривице што је до штете дошло, већ да је та, из ње-
гове радње или нерадње потичућа, штета *случајно* наступила.
Докаже ли тужени то своје тврђење, онда је он оборио за-
конску претпоставку о својој кривици и накнада се штете
не може од њега тражити — § 801: „Од наплате учињене
штете само се ко онда ослободити може, ако докаже, да штета
није његовом кривицом, но се случајно догодила“.

(наставиће се)

Д-р Драг. Аранђеловић.

ОДРИЦАЊЕ ОПТУЖЕНОГА КАО КАЗНИ ПООШТРАВАЈУЋА ОКОЛНОСТ.¹⁾

1. Од професора д-ра Макса Ернеста
Мајера, из Штрасбурга.

Ми се већ тако често вајкамо, да на-
шем одмеравању казне оскудева сваки
принцип. Ето опет се показало, да ми не-
мамо сигурности чак ни при оцени сва-
кодневних ствари, питања, која већ ода-
вно не би требало да се рачунају у др-
жавна питања. Наше Касације (цивилна и
војна) имају разна мњења у питању: да
ли упорно одрицање оптуженога чини
казн отежавајућу околност. Царевински
суд (Reichsgericht) одговара потврђујући,
сматрајући то као аксиому, за коју не
треба износити никакве разлоге, и само
додаје да је одрицање: тврђење против
савести (одл. св. 38 с. 207). Царевински
војни суд (Reichsmilitärgericht) (одл. св. 8.
стр. 207.) одговара одречно, пошто је по-
рицање кривице законом допуштено. „Да
ли је такво порицање оптуженога консе-
квентно, упорно, или не, према томе не
чини никакву разлику. Ако је оптужени
у опште у праву, да пред судом своју

кривицу одриче, то није од утицаја та
околност у којој он мери од овог свог
права употребу чини.“ Ова је аргумента-
ција сама по себи без приговора али по
њој се и непорицању (односно признању)
кривице не може придати никакав утицај
при одмеравању казне. Како војни Каса-
циони Суд ову конзеквенцу не повлачи,
но шта више изрично изјављује да је са-
свим оправдано да се признање узме у
вид, као казни олакшавајућа околност то
је његово гледиште противречно и према
томе није у свему правилно. Још мање
се можемо придружити мњењу царевин-
ског суда, јер би тада морали признати
да у енергији којом се неко брани, да у
томе што се неко користи правно допу-
штеним средствима одбране, лежи за њега
казни пооштравајућа околност.²⁾ С друге
опет стране гони нас нека инстинктивна
сигурност, да порицању, а још више при-
знању, дамо извесну вредност и то у пре-
суди да изразимо. Осећамо да се искрено
признање и упорно одрицање кривице, не
може сматрати као *quantite negligeeable*.

²⁾ Примећујемо да поштовани писац меша појмове
о казни отежавајућим и казни пооштравајућим окол-
ностима, не правећи овде никакву разлику између ова
два појма. У осталом на саму расправу истакнутог
питања ово је без утицаја.

Кад би ми пре свега о овоме нашем
осећају себи рачун полагали, то би у
њему лако опазили сасвим неоправда-
не елементе. Човечно је да с благовољењем
предусретамо онога, који нам нашу за-
даћу олакшава, а да будемо строги према
ономе, који нам много муке задаје. И суду
се посао у толике отежава, у колико оп-
тужени упорније одриче. Тако је јасно
да судије (вероватно несвесно) томе на-
гињу, да порицање и признање цене као
веома претежна факта; они врше одмазду
над оптуженим за његово понашање при
извићању. Ово се да разумети, али се ни-
како не може опростити. Према томе је
ипак боље не руководити се инстинктив-
ном сигурношћу него систематским раз-
мишљањем, баш кад би се због тога
морало обзирати и на кривично-правне
теорије, које су иначе од мале вредности
при примени закона.

Једна кривично-правна теорија, која
се не може употребити као теорија за од-
меравање казне, промашила је једну од
главних својих задаћа. Већини теорија
ово се може пребацити, али не и идеји
специјалне превенције. Ако се од ње пође,
онда се може у *пракси применити* опште
признати принцип да казни треба да од-
говара кривици; он тада не представља

¹⁾ Види Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft XXVII књига, VIII свеака стр. 931.

шупљи украс, него добро оруђе. Он нам тада између осталог вели: Кривица је у толико тежа, у колико се више казнима радња појављује као прави израз карактера. На овој основи, коју сам ја на другим местима³⁾ покушао да опширније изложим, може се дотични проблем решити. Одривање оптуженога, ма како оно упорно и злонамерно било, ни у колико не мења стање кривице (па следствено ни казне). Због тога, а не за то што је одривање пропуштено, овај би се разлог могао навести као основ за одлуку војног царев. суда, чији је резултат правилан. Баш кад би за злонамерно одривање била прописана и каква процесуална казна (Ordnungsstrafe), услед чега би се оно морало сматрати као недопуштено, оно не би смело имати утицаја на кажњавање деликта, који је предмет извиђања. То исто важи и за признање; у времену кад се он чини, фактор који казну одређује — кривици учиниоца — већ се налази у једном непроменљивом, чврстом, агрегатном стању. Ко блаже казни за то, што кривац признаје, чини потпуно такву исту погрешку, као и онај, који строже казни за то, што кривац одриче.

При свем том одривање и признање имају за одмеравање казне знатне вредности. Судија је дужан да сазна степен кривице и због тога испитује ранији живот кривчев и његово понашање за време дела и после тога, јер он може са сигурношћу очекивати да тиме открије факта, помоћу којих ће моћи донети закључак о врсти, и тежини кривице; судија тражи и налази индиције о степену кривице, симптоматична факта. Међу њих спада и укупно процесуално понашање окривљенога. Тако, дакле, одривање и признање јесу симптоми степена кривице и као такви имају се ценити при одмеравању казне, имено они често служе као индиције, помоћу којих се утврђује, у колико се кажњиво дело појављује као израз карактера оптужениковог.

Ну у овакоме посматрању не може се даље ићи. Било би погрешно даље ићи или чак и овако умствовати. Признање је симптомом релативно мање, одривање симптомом релативно веће кривице. Можда би се ово подударало са већином случајева, али не треба превидети, да догађајима може оскудевати свака индицирајућа функција и да сем тога признање може бити доказ за већу а одривање за мању кривицу.

Симптоматични значај сасвим отпада — да почнемо с овим случајем — кад се учинилац реши на признање зато, што је присиљен тежином доказа. Јер из једног таквог признања, да се само видети да је окривљени правилно схватио његов безизлазни положај у процесу. Ово је признање, према томе нешто случајно, пошто оно тада не карактерише личност учиниоца ни правац његове воље. Исто тако, увек кад истрагом нису прибављени никакви поуздани докази против оптуженога, ништа не вреди ни одривање. Не

само што је тада увек сумњиво, да ли је оптужени у опште „одривао“ и ако би се тако могао држати; сигурно је да окривљени није тако луд, да сам себе казни изложи.

Према томе постављено питање има вредности у опште, кад је случај „упорнога“ одривања, дакле при постојању одривању на супрот прибављеним доказима.

М. С. Ђуричић,
члан касац. суда

ШПАНСКЕ ВАРАЛИЦЕ

ПОМОЋУ СОКРОВИШТА

од R. A. Reiss-a,

професора полиције на универзитету у Лозани.

(НАСТАВАК)

Од овог доба он је стално у затвору и драгоцену торба у рукама власти. Оптужен због убиства, повреде дужности и утаје, „пуковник“ је после три године осуђен на осам година затвора и да плати удовици убијеног капетана 15.000 — пезета, као и све судске трошкове. У овом међувремену његова жена умрла је од туге. Судски трошкови морају се платити, и то у злату, у року од 30 дана; ако се ово не учини, торба са признаницом биће продата на јавној лицитацији. Треба се, дакле, пожурити и платити ове трошкове који износе 7.700 — динара.

Писац писма још додаје, да је осуђен само због убиства, јер остале две кривице нису доказане.

И ово писмо пропраћено је веома детаљним инструкцијама које су, у основи, исте као и у писму Ортацовом. Интересантне су ове две инструкције:

„Како новчанице ваше земље имају у Шпанији вредност злата, то вам саветујем да потребну суму за судске трошкове понесете у вашим новчаницама. Ово је врло важна ствар, јер на овај начин неће нико знати за ваш пут у Шпанију, док би са узимањем чека за Мадрид ствар друкчије стојала.

За време пута престављајте се као туриста и апсолутно ни с ким не говорите о нашој ствари.

Да би се избегла свака сумња, најбоље би било да путујете заједно са госпођом.“

Да би наградио „пожртвовање“ свога рођака и незгоде које ће му проузроковати његова кћи (јер он жели да се рођак стара и о његовој кћери), „пуковник“ нуди својој рођаци 25% од целокупне готовине, која је депонована у дотичној мексиканској банци.

Писмо је датирано у Мадриду, али кореспонденција треба да иде преко „верног служитеља“, чија је адреса: Carlos Lotero, Passage de Estebónez № 2, piso № 2. Zaragoza.

Уз писмо је приложен и облигатан извод судске пресуде, само што је формулар овога пута аутентичан, а текст, разуме се, фиктиван. Како су варалице могле доћи до формулара званичних до-

кумената? Треба ли претпоставити да их и сада, као и у време Видоково, потпомажу државни чиновници?

Тако исто веома је интересантно: како се варалице снабдевају адресама својих будућих жртава? Према поузданим обавештењима, која смо о овој ствари могли добити, вешти чланови банде шаљу се нарочито у поједине крајеве ради прибирања података. Издајући се за трговачке путнике, они се преко хотелских портира, или у продавницама дувана и т. п. обавештавају тачно о материјалном стању личности које треба преварити, и на овај начин унапред утврђују, колика се сума од кога може тражити, старајући се да тражена сума буде увек сразмерна са имаовином жртве. Разуме се већ, да они не пренебрегавају да се тачно обавесте, у колико је год то могуће, и о карактеру, фамилији и односима изабране жртве.

Једном у притежању свију потребних података, варалице приступају експлоатисању арекогносцираног краја, избегавајући при овоме више од једног посла у истом месту и у исто време. Ово им међутим ништа не смета да писма исте садржине шаљу у разне крајеве.

Ако први покушај преваре у једном месту не успе, варалице се после неколико месеци обраћају новим писмом, разуме се, на другог адресата. Изузетак од овога чине само према малим местима, за која се може претпоставити, да је садржина првог писма дошла до знања свима становницима.

Ма колико изгледало невероватно ипак је истина, да ове варалице успевају, да на изложени начин дођу до знатних сума, чему као најбољи доказ служи случај са познатим месаром из околине Лиона, коме су варалице измамиле сву имаовину, око 40.000 — динара.

Прегледаћемо сада у детаљима један случај преваре помоћу сокровишта, који је суђен у Лозани марта месеца 1906. године, а који је, као што смо раније нагласили, веома интересантан, јер нам пружа потпуну слику о раду извршилаца ових превара.

Крајем месеца марта 1905. године М. Х. из Лозане примио је из Шпаније писмо ове садржине:

„Мелиа, 22. марта 1905

Драги господине и рођаче,

Магловито сећање још из детињства и сличност наших имена уверавају ме да смо сродници, само што не знам да ли смо у блиском или у даљном сродству. Прилике у којима се налазим, и најбоља обавештења која имам о вашој часности, одлучили су ме да вам се обратим, и да вам поверим једну важну фамилијарну тајну, у нади да ћу у последњим данима мога живота наћи утехе, а крај моме животу веома је близак, јер од извесног времена патим од болести срца.

Пред оваквом перспективом сматрам за дужност да предузмем потребне мере за осигурање будућности моје кћери — која нема више од 17 година — и да склоним на сигурно место како моју

³⁾ О казнено-правним теоријама. Мљење за 28. немачки правнички скуп. Саопштења св. 1 с. 161 (1906). О отежавајућим и олакшавајућим околностима. Кажњива радња и њене врсте с. 185 (1901).

личну имаовину тако и имаовину моје покојне жене, коју наслеђује моја кћи.

Ова жеља, тако природна код сваког оца, двоубо је већа за мене, и ако будем срећан да нађем у вама, као што се надам, човека од срца, сматраћу се за веома срећног што ћу се моћи поверити човеку, способном да схвати величину моје несреће и деликатност мога корака.

До пре шест година заузимао сам врло важно место у шпанској администрацији, а данас сам затворен у једној шпанској тврђави због најужаснијих неправди.

Окружен љубављу моје драге супруге и једине кћери, живео сам срећно и задовољно док једнога кобног дана нисам опазио, да у главној каси, за коју сам ја одговарао као интендант, нема 2,350.000 динара.

Увек сам веровао, да ме савесно вршеће дужности чува од сваке одговорности, али сам се овога пута о противном уверио. Мој први секретар био ми је рођак по мајци а у исто време и брат моје жене. И не мислећи никад на његову страховиту страст за коцком, ја сам му често поверавао кључ од касе ради исплате знатних сума. Нисам знао да ће ужасан порок личности, у коју сам имао пуно поверење, бити узрок мојој несрећи. У присуству једне овако велике несреће било је потребно одлучити се што пре. Сва моја имаовина, као и имаовина моје жене, нису стизале да покрију ни две трећине дечица, те бих, чак и да сам положио овај новац, био обешчашћен и упропашћен, док би жену и дете оставио у беди. Пред оваком алтернативом није ми остајало ништа друго, до да прикупим моју готовину, и депонујем у једној банци, под извесним условима, 1,400.000 динара.

И ако су судови имали у виду начин моје пропасти и непоштење мога шурака, ипак ме нису могли спасти од законске одговорности, већ су ме осудили на десет година затвора, док је мој секретар осуђен на робију и да накнади држави упропашћен новац.

Немогуће ми је да вам опишем све муке у којима се налазим од овог доба. Фамилија моје жене верује, да сам ја узрок пропасти мога шурака, и, мислећи да сам склониио на сигурно место како моју имаовину тако и нестали државни новац, гони ме и поред мучне ситуације у којој се налазим. Моја сироте и чедна супруга, немогући више подносити непрекидне муке, умрла је пре две године, оставив нашу јадну кћер без икакве потпоре. Ова последња сада се налази у једном колежу, у Мадриду, и ви ћете појмити да не могу поверити будућност овога детета фамилији моје матере, која представља моје најогорченије непријатеље, и која ме приморава да се обрадим земљи у којој је рођен мој стац, оној земљи у којој желим наћи једног човека од срца, часног и достојног да буде старалац моје кћери. Ја желим да она увек живи удаљено од фамилије моје мајке, и да у свом стараоцу нађе другог оца. Али, где да нађем овог човека од срца кад се налазим у земљи, која је у будуће страна за мене, кад ме фамилија моје

матере напушта и гони чак и у несрећи? Оно што знам о очевој фамилији врло је мало. Мој отац напустио је Швајцарску још у младости, и ја сам га по несрећи изгубио пре навршене осме године, али се ипак сећам да сам од њега слушао, да је у својој земљи оставио фамилију, те сам се с тога одлучио да тамо тражим стараоца мојој кћери. Споредна је ствар да ли ће он бити у већем или мањем степену сродства са мном. Чим га будем нашао, решио сам се да направим тестамент, и да један део моје имаовине завештам стараоцу моје кћери као награду за бриге које повлачи слична мисија.

(наставиће се)

Archives d'Anthropologie criminelle,
№ 164—166, 1907. год.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине суводолске, актом својим од 15. јуна ове год. Бр. 674, пита:

„Све до прошле 1906. године, ова је општина припадала коларској школској општини.

За све то време, ова је општина плаћала школски прирез по школском буџету, а пре извесног времена помогла и оправљање школе коларске, дајући из своје готовине 300 динара.

Прошле године општина је ова подигла себи школу, и тако је изашла из састава коларске школске општине.

Како за 1906. годину суводолска општина има да плати коларској општини школског приреза још 312 динара, то коларска општина тражи ту суму да јој се плати.

Општина, пак, ова, знајући да је општина коларској помогла са 300 дин. за оправку школе, била би вољна да овај прирез не плати, него да га пребије за оних 300 дин. датих на оправку.

Моли се уредништво за обавештење: да ли општина суводолска може да не плати ових 312 дин. приреза, задржавајући их за оних 300 дин. што је дала на оправку школе, и у опште може ли тих 300 дин. тражити натраг?“

— На ово питање одговарамо:

Обдржавање и оправка школе пада на терет школске општине.

Према томе, општина суводолска докле је била у саставу школске коларске општине, морала је оправљати школу кад год је за то било потребе, и сада нема права на повраћај тих утрошених сума.

Због тога мора платити дуговани прирез у 312 динара, без права на одбијање ових 300 динара, што је при груписању — улазу у састав школске општине, дала на оправку школе.

II

Суд општине височке, актом својим од 13. пр. м-ца Бр. 814, пита:

„У овој општини као и свима осталим извршен је избор председника, кметова,

одборника и заменика 15-ог јануара 1906. године.

У току времена неки су кметови давали оставке, те су на њихова места изабрани други — један 30. новембра 1906. год., а један 20. маја ове год.

У чл. 101. зак. о општинама стоји, да изабрани часници остају на својим положајима две године, ако не наступи који од случајева чл. 122. закона о општинама.

Према томе, ови изабрани кметови имали би да служе: један до 30. новембра 1908., а један до 20. маја 1909. год.

Али, како у чл. 178. закона о општинама стоји, да избори општ. часника у целој земљи морају бити у прву недељу пред Ваведеније ове 1907. године, то се пита уредништво: хоће ли овог времена бити само избор председника, одборника и заменика, по што је њима по предњем члану истекао мандат, или ће се бирати и ови кметови, и ако нису навршили две године?“

— На ово питање одговарамо:

По члану 174. става другог закона о општинама, ако се за време трајања дужности председника суда, кметова одборника или заменика, неко место упражни и нов избор на упражњено место изврши, онда овим новим општинским часницима дужност траје до првих редовних избора.

Према томе, у прву недељу пред Ваведеније, бираће се: и председници и кметови и одборници са заменицима, без обзира на то, кад је који изабран и уведен у дужност.

Овакво поступање није у сукобу са чл. 101. и 122. где се начелно одређује рок трајању службе општинских часника.

III.

Суд општине грбавачке, актом својим од 25. јуна ове године Бр. 784, пита:

Моли се уредништво за обавештење по овоме: кад се неком лицу стоком попасе трава — сено — у ливади; у њиви жито; у забрану побели — изгули дрвеве разних врста, па се не може да ухвати чија је стока ту штету учинила, да ли онда општина плаћа накнаду штете по закону о накнади штете учињене злонамерном палевином или намерним противзаконим поништајем ствари, и да ли то чини општина, у чијем је атару штета учињена и како ће се у оваквим случајевима у опште поступати, кад оштећени тражи накнаду штете?“

— На ово питање одговарамо:

Штета, која се стоком учини у потесима, суди се по закону о чувању пољског имања, докле год се она јавља у облику, који се тамо предвиђа, а не по закону о накнади штете.

Ако би био случај, да се један или више њих реше, да са својом стоком намерно униште у целини чије усеве, па би се то како утврдило, онда би то, по чл. 1. поменутог закона, могао бити случај накнаде по овом закону, али је то, кад се кривац не зна, скоро немогуће утврдити.

IV.

Један општински деловођа пита:

»Може ли општински суд издати под закуп акције на точење пива у порти општинској, кад заветина буде.

Ако општина нема ово право, онда да ли месни механџија има права на точење пива у порти, или је слободно да ово о заветини чини који хоће?»

— На ово питање одговарамо:

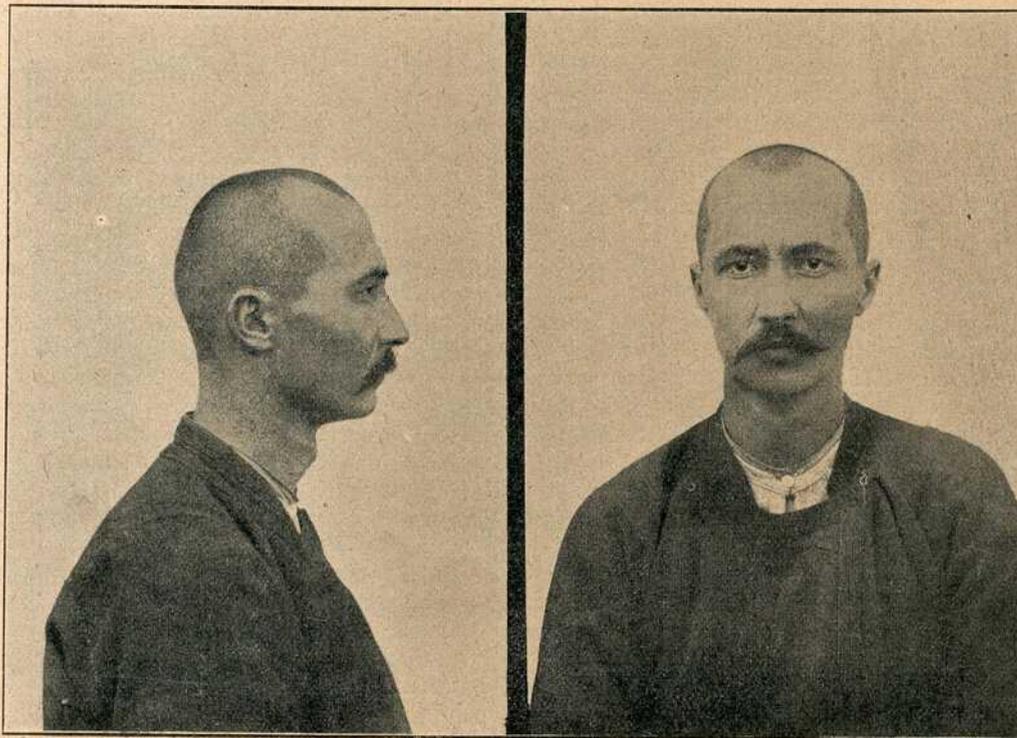
По чл. 29. уредбе о механама и кафанама, на уобичајеним саборима при црквама или манастирима, може сваки без разлике упражњавати за три дана механску и кафанску радњу, па ма и не имао лична права на те радње.

Кирију за земљиште, на коме се ово крчмљење врши, наплаћује по погодби, црква или манастир, ако су сабори на црквеном или манастирском земљишту, или општина ако је то на општинском земљишту.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Милан Михаиловић, чију фотографију износимо, родом је из Врање, по занимању је поткивач, али је од пре две године ступио у жандармерију, и ту се налазио све до краја јула месеца прошле године.

Милан Михаиловић

Као жандарм служио је у ваљевском одреду, а био је на служби у општини ребељској. 31. јула 1906. год. био је на сабору у селу Поћути; ту се у колу посвађа са председником општинским Недељком — Дићом Вујићем, и том га приликом убије из пушке, коју је имао на

руковању као жандарм. По извршеном делу побегао је, али након 3—4 дана предао се начелнику среза ваљевскога, те га овај упути војној власти на осуду.

Милан је био у Београду под истрагом код војне власти све до 9. маја т. г. Тада је уличио прилику и побегао из притвора; у бегству је провео месец дана и онда је ухваћен у Мионици.

Како се појавио сукоб између војне и грађанске власти о томе, која је од њих надлежна да суди Милану, предмет његове кривице послат је Касапији, да најпре расправи питање о надлежности суђења. Касапија је решила, да му има судити грађански суд, и он је спроведен на суђење првостепеном ваљевском суду, који га је, пресудом својом од 23. августа тек. год. Бр. 27917. осудио за поменуто убиство на десет година робије без окова.

По изреченој пресуди Милан се налазио у судском притвору, без окова. Кад је 27. пр. м-ца у 4 часа по подне са осталим притвореницима пуштен у апсански круг, и када је притвореницима дељена вода, Милан је разбио врата од себе жандарма — апсанџије и дохватио брзометну пушку и метке, по том се пробио кроз ред апсанџика и кад је хтео изаћи кроз врата апсанскога круга за судско дворниште, пред њега је изашао жандарм Антоније Ђорђевић, да би му спречио бегство, но Милан га је на месту убио и кроз судску капију дохватио се улице.

На пуцањ пушке сви се жандарми латише оружја и потрчаше за одбеглим зликовцем. Како је тога дана био празник, то је по улицама било много света, те жандарми нису могли пу-

змеђу Милана и жандарма. Том је приликом Милан тешко ранио Марка Младеновића, ћеванију из Ваљева. После кратке борбе, жандармима је пошло за руком да савладају Милана и жива га ухвате.

За време бегства из војнога затвора, Милан је се бавио у Аранђеловцу, Горњем Милановцу, Крушевцу, Нишу и Мионици, па како се сумња да је и за то време извршио какво казниво дело, износи се његова фотографија и позивају се полицијске и општинске власти, а приватни се моле, ако би што ближе знали о томе, да известе начелство округа ваљевског с позивом на Бр. 10817.

ПОТЕРЕ

Милојко Дуњић, келнер родом из Александровца, који одговара за опасну крађу код начелства округа крушевачког, налази се у бегству. Милојко је стар 20—22 године, у опште је пронамањаст, средњег раста, а у обичном немачком оделу. Позивају се све полицијске и општинске власти да Милојка живо потраже у својим домањима и нађеног стражарно спроведу поменутом начелству о позивом на депешу Бр. 8597.

Милета Велисављевић, из Грабовца у срезу ресавском, на дан 14. ов. м-ца заклао је ножем Јована Радисављевића, земљоделца из Грабовца и по извршењу дела одмах побегао. Милета је стар 45—50 година, средњег раста, смеђ, великих бркова, брија се, у сукненом сељачком оделу. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и пронађеног спроведу начелнику среза ресавског с позивом на депешу Бр. 15424.

КРАЂЕ СТОКЕ

Ноћу између 25. и 26. пр. м-ца непознати допови украли су са наше коња Петру Петришару, ковачу из Уровице. Коњ је матор 8 година сиве длаке, у десно ухо ровашен; између ногу има ујед од курјака. Акт начелника среза брзопаланачког Бр. 6817.

Ноћу између 6. и 7. ов. м-ца непознати крађивац украо је из затвореног чаира једну кобилу Милуну Цветковићу, из Гаглова. Кобила је матора 8 година, доратаста, на леђима има белу длаку од убоја, на једном буту има белегу од посекоктине; има жиг «Т». Депеша начелника среза расинског Бр. 19973.

Ноћу између 9. и 10. тек. м-ца непознати крађивци украли су са ливаде Милану Трифунчићу, из Слатине, два коња. Један је матор 8 година, висок 155 см., доратаст, у задњим ногама путаст, а са жигом «К»; други је матор 9 година, висок 158 см., мрке длаке, цветаст, у оба уха ровашен, а са жигом «К». Депеша начелника среза космајског Бр. 18804.

Ноћу између 5. и 6. ов. м-ца украдене су две краве Јеремији Вићентијевићу, из Пардана. Једна је крава матора 8 година, плаве длаке, на челу лисаста, а реп јој је бео; друга је крава матора 5 година, жуто-шарене длаке, а на челу цветаста. Акт начелника среза космајског Бр. 18628.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.